

Multidisciplinaire begeleiding bij patiënten met hoofd- en halstumoren

Het paramedische team op de ontmoetingsdag voor hoofd - hals patiënten met van links naar rechts: Wendy Cortier (medical management assistent), Caroline Vandenbruaene (logopedist/care manager), Sabrina Schietaert (verpleegkundig-zorgexpert), Nadieh Verhoest (diëtist), Kim Strubbe (klinisch psycholoog), Sabine Maene (medisch maatschappelijk werker)

Voor mensen met kanker is een goedwerkend multidisciplinair en patiëntgericht zorgmodel de sleutel tot de beste behandeling en begeleiding. Deze visie resulteerde in de oprichting van het "Brugs oncologisch hoofd - hals centrum" in 2005. Kenmerkend is een hechte samenwerking van diverse artsen, maatschappelijk werkers, logopedisten, diëtisten en verpleegkundigen in nauw overleg met de huisarts. Naast de zuiver biomedische factoren wordt er aandacht besteed aan de sociale en psychologische dimensie van het ziek zijn. De betekenis van ziekte en dus de

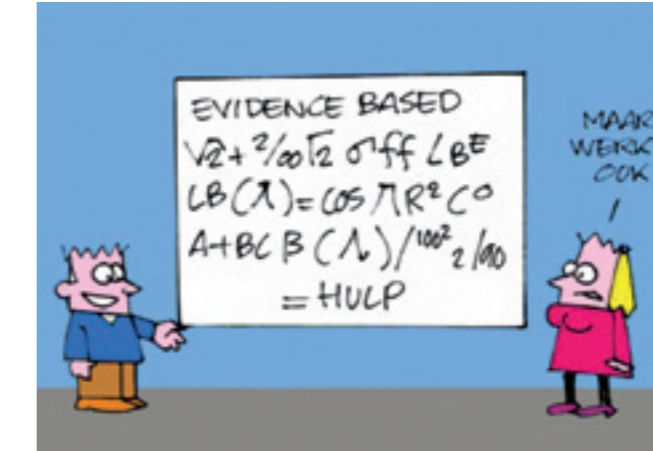
"De ziekenhuiscontext kan voor sociaal kwetsbare patiënten extra belastend zijn en vraagt de nodige aandacht, niet alleen van de artsen maar van alle ziekenhuismedewerkers."

vraag naar hulp varieert immers bij patiënten met dezelfde "biomedische" conditie. Patiëntgerichte zorg is meer dan ooit technische zorg die een heldere communicatie vereist. Ook kan de ziekenhuiscontext voor sociaal kwetsbare patiënten extra belastend zijn wat dus de nodige aandacht vraagt niet alleen van de artsen, maar van alle ziekenhuismedewerkers.

De patiënt en zijn omgeving worden vanaf de diagnosestelling door de arts en dus reeds voor de behandeling opgevangen en begeleid door alle medewerkers van het team. De maatschappelijk werker heeft aandacht voor de sociale

netwerken en de economisch-materiële (werk, inkomen, huisvesting,...) omgeving van elke patiënt. Door het bieden van materiële hulp en administratieve ondersteuning zal zij zijn bestaansvoorwaarden verbeteren. De ontslagvoorbereiding van al onze patiënten start hier al vóór de opname.

De logopediste/care manager zal naast het coördineren van het slikbeleid en het optimaliseren van de spraakmogelijkheden in de eerste plaats optreden als vertrouwenspersoon en intermediair naar de patiënten, families, artsen en andere zorgverleners toe. Daarin praktisch gesteund door de deskundige medische administratie, die alle afspraken in goede banen leidt, de verpleegkundig-zorgexpert, die de algehele fysische toestand en de eventuele langdurige neveneffecten van de radio- en of chemotherapie volgt en de diëtiste, die over de nutritionele samenstelling en inname waakt. Patiënten met problemen die meer contextueel gebonden zijn aan de

levensgeschiedenis en bijzondere aandacht vragen, worden doorverwezen naar de psycholoog.

Innoverende initiatieven

Vanuit deze holistische visie ontstonden twee innoverende initiatieven. In 2012 en 2013 zette het paramedische team hun schouders onder een uniek project, namelijk de "Ontmoetingsdag voor hoofd-halspatiënten en familie", een vorm van patiëntenparticipatie, waar een 80-tal patiënten en hun vrienden of familie enthousiast aan deelnamen. Die namiddag was het woord aan hen om óns te vertellen wat zij vinden van de begeleiding. Hun bevindingen leidden tot nieuwe en betere inzichten in de begeleiding en tot aanpassingen in de werking. Op uitdrukkelijke vraag van de patiënten wordt een nieuwe editie voorbereid.

Op zaterdag 27 april 2013 vond in primeur in het AZ Sint-Jan, campus Sint-Jan, het eerste gemeenschappelijke symposium rond "multidisciplinaire trajectbegeleiding van hoofd- en halskankerpatiënten binnen Vlaanderen" plaats met parallelle sessies van de artsen en zorgverleners uit diverse Vlaamse centra. Deze samenwerking resulteerde in de toetreding van tal van paramedici, medisch maatschappelijk werkers en klinisch psychologen tot de "Vlaamse werkgroep voor hoofd hals tumoren", en werd mogelijk onder impuls van dr. Johan Abeloos, mond-, kaak- en aangezichts chirurg, die het voorzitterschap waarneemt.

Deze gedeelde ervaringen en inzichten met andere zorgverleners in Vlaanderen dragen bij tot een nog betere evidence based zorg.

Sabine Maene, maatschappelijk werker
Caroline Vandenbruaene, logopedist
Campus Sint-Jan